

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria filosofiei politice premoderne

Anul universitar 2026/2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	ÎF (zi)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria filosofiei politice premoderne			Codul disciplinei	HLR2414
2.2. Titularul activităților de curs	conf. dr. Mihai Maga				
2.3. Titularul activităților de seminar	conf. dr. Mihai Maga				
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Opțional		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					16
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	- Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupozii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici.
CP2	- Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură.
CP3	- Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme.
CP4	- Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane.
CP5	- Producerea/proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice. - Medierea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	- Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente.
CT2	- Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.
CT3	- Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe.	1. Studentul/absolventul analizează perspective teoretice diferite.
CP2	2. Studentul/absolventul descrie răspunsurile oferite de diferite școli, curente și tradiții la întrebările filosofice fundamentale: natura realității, identitatea persoanei, natura timpului și spațiului, natura conștiinței, relația dintre minte și corp, liberul arbitru.	2. Studentul/absolventul folosește concepte filosofice cu un grad ridicat de dificultate, analizează sistematic idei și perspective teoretice care se situează dincolo de experiența empirică.
CP3	3. Studentul/absolventul descrie principiile logice care stau la baza raționamentului, identifică erorile de argumentare și raționamentele nevalide.	3. Studentul/absolventul formulează argumente solide și aplică principiile logice în evaluarea critică a pretențiilor de cunoaștere din diferite domenii.
CP4	4. Studentul/absolventul distinge principalele teorii filosofice cu privire la cunoaștere și adevăr și descrie într-o manieră coerentă principalele teorii filosofice cu privire la natura, sursele și limitele cunoașterii, precum și criteriile folosite pentru validarea cunoașterii și întemeierea adevăr.	4. Studentul/absolventul explică ce înseamnă „a cunoaște” și explică într-o manieră coerentă și clară deosebiriile dintre diferitele forme de cunoaștere.
CP5	5. Studentul/absolventul descrie principalele teorii etice și perspective filosofice asupra moralității și comportamentului moral și explică într-o manieră coerentă și clară concepte precum „dreptate”, „drepturi”, „datorie morală”, „deontologie profesională”.	5. Studentul/absolventul analizează critic dileme morale dificile, identifică principii, reguli și valori morale în comportamentul uman și este capabil să explice într-o manieră coerentă ce înseamnă a avea un comportament moral din perspectiva diferitelor teorii etice.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul/absolventul descrie principalele teorii și concepte ale filosofiei politice (stat, putere, legitimitate, dreptate, libertate, egalitate).
2. Studentul/absolventul explică contribuțiile marilor tradiții de gândire politică (clasică, modernă și contemporană) la înțelegerea organizării societății.
3. Studentul/absolventul analizează raporturile dintre individ și stat, precum și diferitele forme de organizare politică și justificările acestora.
4. Studentul/absolventul înțelege critic ideologiile politice majore și implicațiile lor etice și sociale.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul/absolventul analizează și compară teorii politice diferite, identificând premisele, argumentele și consecințele acestora.
2. Studentul/absolventul formulează argumente riguroase privind probleme politice și etice actuale (dreptate, drepturi, democrație, autoritate).
3. Studentul/absolventul aplică concepte și teorii din filosofia politică la analiza critică a fenomenelor sociale și politice contemporane.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Metodologia studierii istorice a gândirii politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
2. Platon și idealismul politic	expunerea, argumentarea, prelegerea	
3. Aristotel și modelul politic organic	expunerea, argumentarea, prelegerea	
4. Cicero și principiile de drept civil	expunerea, argumentarea, prelegerea	
5. Augustin și teologia politică	expunerea, argumentarea, prelegerea	
6. Ioan de Salisbury și sintezele politice sub forma oglinzilor principilor	expunerea, argumentarea, prelegerea	
7. Toma din Aquino și confluența dintre augustinism și aristotelism	expunerea, argumentarea, prelegerea	
8. Aegidius Romanus, Jean de Paris și disputa jurisdicțiilor	expunerea, argumentarea, prelegerea	
9. Dante și guvernarea mondială	expunerea, argumentarea, prelegerea	
10. Marsilio din Padova și separația dintre Biserică și Stat	expunerea, argumentarea, prelegerea	
11. Schisma occidentală și disputele privind soluționarea ei	expunerea, argumentarea, prelegerea	
12. Wycliff și originile Protestantismului	expunerea, argumentarea, prelegerea	
13. Utopiile politice ale Renașterii	expunerea, argumentarea, prelegerea	
14. Continuități și rupturi în istoria filosofiei politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Bibliografie Pisier, Évelyne, <i>Istoria ideilor politice</i> , Amarcord 2000 Senellart, Michel, <i>Artele guvernării. De la conceptul de regim medieval la cel de guvernare</i> , Editura Meridiane, București, 1998; James Henderson Burns (coord.), <i>The Cambridge History of Political Thought</i> , Cambridge University Press, 1988; Coleman, Janet, <i>A History of Political Thought: From Ancient Greece to Early Christianity</i> , Blackwell Publishers, Oxford/Malden, 2000; Coleman, Janet, <i>A History of Political Thought. From Middle Ages to the Renaissance</i> , Blackwell Publishers, Oxford/Malden, 2000;		

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

Nemo, Philippe, *Histoire des idées politiques dans l'Antiquité et au Moyen Âge*, Quadrige/PUF, Paris, 2007;
Maga, Mihai, *Filosofia politică a lui Marsilio din Padova*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2012.
V. Muscă, A. Baumgarten (coord.) – *Filosofia politică a lui Platon*, Polirom 2006
V. Muscă, A. Baumgarten (coord.) – *Filosofia politică a lui Aristotel*, Polirom 2002
David Miller (coord.) – *Enciclopedia Blackwell a gândirii politice*, Humanitas 2000
Barbara Cassin (coord.) – *Vocabularul european al filosofilor*, Polirom 2013

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Analiză critică a metodelor de abordare a istoriei filosofiei politice	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
2. Platon, Republica	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
3. Aristotel, Politica	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
4. Cicero, Despre îndatoriri	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
5. Augustin, Despre cetatea lui Dumnezeu	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
6. Ioan de Salisbury, Policraticus	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
7. Toma din Aquino, Despre guvernământ; Summa theologia	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
8. Jeanine Quillet, Cheile puterii în Evul mediu	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
9. Dante, Despre monarhie	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
10. Marsilio din Padova, Apărătorul păcii	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
11. Studiu comparativ pe comentarii la Cartea Sentințelor, cartea IV, distincția 18	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
12. John Wycliff, De civili dominio	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
13. Thomas Morus, Utopia	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
14. Discuție recapitulativă	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
Bibliografie Platon – <i>Republica, Omul politic, Legile</i> Aristotel – <i>Politica, Etica nicomahică</i> Cicero – <i>Despre îndatoriri</i> Augustin – <i>Despre cetatea lui Dumnezeu</i> John de Salisbury – <i>Policraticus</i> Toma din Aquino – <i>Despre guvernământ, Summa theologia</i> Jeannine Quillet – <i>Cheile puterii în Evul Mediu</i> Dante Alighieri – <i>Despre monarhie</i> Marsilio din Padova – <i>Defensor pacis</i> William Ockham – <i>Dialogus</i> John Wycliff – <i>De civili dominio</i> Thomas Morus – <i>Utopia</i> Niccolo Machiavelli – <i>Principele</i>		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Înțelegerea critică a evoluției gândirii politice premoderne	Colocviu	25%

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

	Cunoașterea principalelor texte din filosofia politică premodernă	Colocviu	20%
9.5 Seminar/laborator	Capacitatea de muncă independentă	Prezentări orale la seminar	40%
	Participarea activă la seminar	Cuantificarea participării și intervențiilor la seminar	10%
9.6 Standard minim de promovare			
- Cunoașterea minimală a principalelor evoluții în istoria filosofiei politice, dovedită la seminar și colocviu - Participarea activă la seminar - Respectarea normelor de etică academică, în special cele privitoare la originalitate - Nota minimă de promovare este nota 5.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								Nu se aplică nici o etichetă

Data completării:

21.03.2026

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

